

mesecu
regist
stnega
sovraž
in pro
69.000

pisali
vojne!
rotnik
nskimi
nago
Tako
zovol
polne
ekord
egla
etrt
edmo

31.
čol
ebni
ona
neje
ilne

em
ših
ar
ste
in
še
ra
m-
za
00
no

m
ši
r-
i.

t
i

Krapina-Toplice zdravi **giht**
(Hrvatsko) **revma**
Pojasnila **išias**
in prospekt gratis.
Dobra oskrba zasigurjena! 158

Številke, ki dajo pomisleka.

Generalni tajnik Mayr od poljedelskega društva v Salzburgu piše sledeče:

„Živinsko stanje v Avstriji se je po zadnjih poročilih v času od 31. oktobra 1910 do 31. oktobra 1917 za 26% znižalo. Avstrija je torej v tem času eno četrtino svojega stanja na govedih izgubila. V ravno istem času nazadovala je živina v Nemčiji za samo 4%, in na Bavarskem povisala se je celo stanje goveda za 37%, kakor v mirovnem času.

To pa izvira brezdvomno iz tega, ker je Avstrija imela več pokrajin od sovražnika za nekaj časa zasadenih, katerih površina je neenakomerno večja od onih Nemčije. Pri nas skoraj cela Galicija, Bukovina in precejšnji deli Tirolske, Koroške in Primorske, na Nemčiji pa le Vzhodna Prusija in ozek del Elzassije; zato pa šteje Nemčija mnogo več prehranjevalcev in ima za vzdržati tudi mnogo večjo armado.

Kriva na tem, k najresnejšim gospodarstvom prikaznim vojne spadajočim okolščinam sta dva trenutka.

Najprej je resnica, ki mora od vseh, ki so se v Galiciji, Bukovini itd. umikanja udeležili, potrjena biti, da smo mi sistematično izpraznjeni krajev, ožuganih od sovražnika, nekako dejavni izvršili. Samoumevno ne spada ta izpraznitev samo na mrtvo imetje, kakor žito, moka, krompir itd., pa tudi živina, ki se pomika na lastnih nogah, se lahko nazaj podi in žene. To se je v največ slučajih pri nas opustilo, in razven tega je padlo radi hitrih razpostavljanj čet, katere je večkrat zahteval strateški položaj naše armade, tudi veliko število kralne živine v sovražnikove roke. Taki pripetljaji, pač spadajo k večkrat menjajočim se položajem vojne. Nobenemu ne pade v glavo, da bi genialnemu armademu vodstvu v tem oziru kaj oponašal, da se je pri skoz in skoz preračunjenih dispozicijah tu pa tam na živino pozabilo, vsled česar je obči stan iste trpel.

Drugi trenutek, ki je našej živini tako hudo škodoval, je neizmerna potratna, katera se je zmiraj počenjala. Začetna kvota za vsacega vojaka je bila, po izrazih mnogih vojakov samih, previsoka in to posebno za iste mesne hrani ne tako vajene čete iz deželnih okrajev, kateri večkrat niso bili zmožni te prevelike porcije povžiti. Ko pa so se na to navadili, bil je odmerek polagoma zmiraj manjši. Nasprotno dejanje bi bilo mogoče dosti bolj primerno, da bi se ne bilo v začetku tako potratilo. Mesna poraba civilnega prebivalstva ni do najzadnjega časa v obče bila odmerjena. Ne moremo se torej čuditi, da je po statističnih izkazih salzburškega deželnega prometnega mesta za živino v letu 1917 v mestu Salzburg na osebo in na dan 1 kg mesa pripadlo (!) in v drugih krajih je bil konzum mesa tudi zelo znaten. K temu neizmernemu konzumu mesa pripomore brezdvomno tudi promet tujecev. Tujcev se ni štel, njih mesni konzum pripisoval pa se je domačemu prebivalstvu; pa tudi brez prometa tujecev bila je poraba na mesu zelo visoka.

Sedan je racijoniranje, ki so ga vpeljali najmanj za tri leta prepozno, obstoji tukaj v Salzburgu iz 50 dkg na osebo in teden. S tem ne more nobeden človek izhajati, ker je pri 50 dkg dobra polovica kosti.

V Nemčiji izključila je mesna karta že davno poljubni povžitek na mesu in tudi najbogatejši ni mogel na dan več dobiti, kakor znaša odmerjena kvota, če se slučajno ni po-

služil drugih virov, kar je v Nemčiji pri dobri organizaciji skoraj izključeno. Ta ureditev povžitka mesa je obrzala živinsko stanje Nemčije. Mi smo v največ slučajih in rečeh Nemčijo posnemali in večkrat tudi v takih slučajih, v katerih bi v različnosti življskih razmer tega ne bi smeli. V tej tako važnej zadevi korakali pa smo po lastnih potih, to se pravi, pustili smo reči v nemar in jim dali prost tok! Posledice tega niso izostali. Živinsko stanje je do 31. oktobra 1917 za eno dobro četrtino nazadovalo in pada in gre neprenehoma in hitro nazaj. Če nastopimo z polovičnim živinskim stanjem v mir, potem mora vojna zelo kmalu končati; če pa se to ne zgodi, potem lahko z gotovostjo računimo na popolno izčrpanje živine.

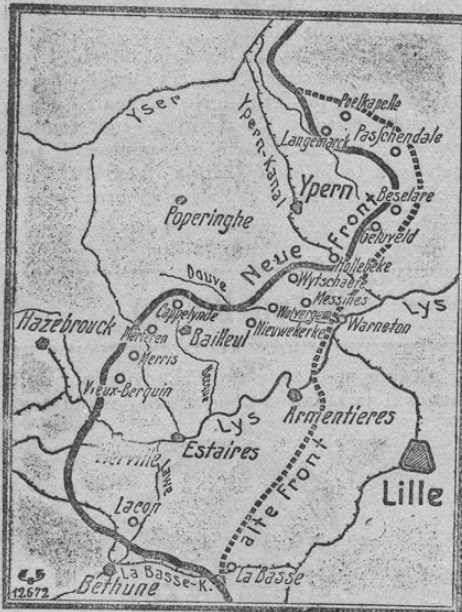
To bi imelo za splošnost zelo težke posledice, ki se kratko sklepajo iz tega, da bomo tudi v miru skozi dolgi čas trpeli pomanjkanje na mesu, mleku, surovi v maslu in siru, ter da bodo žetve kvantitativno radi pomanjkanja hlevskega gnoja neprenehoma nazadovale, tako, da bi tudi prehrana z rastlinskimi produkti na težko zadelala.

* * *

Kakor na Salzburškem, tako in še hujše stojimo v drugih pokrajinah na robu gospodarskega prepada, ki ga je zakrivila vlada skozi nezmožnost v gospodarske organizaciji. Na vodilna mesta postavilo se je in postavlja še se danes vedno ljudi, ki nimajo o gospodarstvu niti pičice pojma. Umevno je torej dejstvo, da se je skozi nevednost in nezmožnost vlade dovedlo ves naš gospodarski položaj do tako gorostasnega prepada, ki preži, da nas v enem hipu pogoltno. Tako daleč smo torej že prišli v tej nesrečni vojni. In pri vsem tem pa moraš molčati in dalje vztrajati, ter mirno gledati in se ponižno vdati naredbam in predpisom merodajnih, v tej stroki popolnoma neizvežbanih krogov, ki bodo še nazadnje drva na tebi cepili . . .

K zmagovitim bojem na zapadu.

Prinašamo v pogled majhno slikico o zmagovitih uspehih nemške ofenzive proti Francozom in Angležem na zapadu. Stara

Hinter Armentieres und vor Ypern.

fronta pred ofenzivo zaznamovana je z ■■■ črto, novo fronto pa nam kaže ona debela črta na sliki.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

„Slovenski Gospodar“ in za njim gotovo tudi drugi jednako vredni lističi je zagnal v

eni zadnjih svojih števil velikanski krik nad okrajnim načelnikom gosp. Ornigom, češ da je ta največji sovražnik, mučitelj sužnjev v ces. kr. uniformi. Cela stvar je sledeča: Pred kratkim je nakupil gospod okrajni načelnik Ornig večji del nekdanjega graščiškega posestva Ebensfeld pri Ptujju. To je šlo gotovim jugoslovanskim hujskačem, ki hočejo vso šentjanžko faro spraviti pod veleizdajalski klobuk srbofilске tolpe, hudo v nos. In zato so pričeli z zastrupljenimi pušicami streljati na veleglednega gosp. Orniga, kateremu se seveda niti treba ni, obrisati si svojih čevljev v te vrste hujskačev. Tako je gospod Ornig na primer prodal nekaj svojega lesa na lici mesta in sicer vojaškemu erarju. Vojaški erar je poslal tja svoje vojake, jih prehranjeval po svojih določilih in pustil delati po svojih naročilih. Prav mogoče je, da pri današnjemu pomanjkanju vojaki niso dobili dovolj hrane. Istotako je gotovo, da njih delo ni bilo tako prijetno, kakor na primer lenarjenje po solski klopi. Ali vse to ne zadene gospoda Orniga prav nič. Nasprotno je treba še naglašati, da je gosp. Ornig čeprav ga kakor rečeno cela zadeva prav nič brigala ni, iz lastnega nagiba vojakom nekaj priboljška na hrani dopostal, to pa že mnogo preje, nego je dotični vohun svoj jugoslovanski nos v vojaški pisker vtikal. **Dopisun „Gospodarja“ je torej navadni lump in tat tuje časti in morda se bode posrečilo, da se ga za njegova dolga ušesa pred kazensko sodnijo privleče.** „Gospodar“ pa naj le laže naprej V Št. Janžki fari poznajo tega starega lažnika že dolgo. Časi bodo prišli, ko se bode vsak pošten človek s studom obrnil od te lažnjive čunje.

Podla „jugoslovanska“ predrznost. Ces. in kr. erar kupil je v Št. Janžu na dravskem polju od župana in okrajnega načelnika gospoda Orniga les, katerega je pustil tudi z vojaštvom na lastno režijo izsekati in odvažati. Sicer so baje morali te drva vojaki sami in brez živine na težkih vozovih iz gozda spravljati, kar res ni lahko delo posebno pri tej malo izdatnej današnji hrani in za katero je odgovorno edino le vojaško poveljništvo. — To priliko izrabila je neka jezuitovska „jugoslovanska“ šema — saj jo sicer dobro poznamo — v to, da je vrlega župana in velezaslužnega okrajnega načelnika gospoda Orniga v „Slov. Gospodarju“, listu zbranih lažij in obrekovanj na podli, lažnjivi in nesramni način napadla in mu oporekala, da so vojaki morali v njegov lastni dobiček delati, kakor najhujša živina in poleg tega tudi toliko gladi in muk prestati. Ti prokleta klerikalna laž! Ta dobro poznan jugoslovanski breznačajnej naj le o veleizdajstvu raje molči, ker drugače bomo res mi brezvestno in nečastno veleizdajalsko njegovo preteklost malo v svet spravili in še mu pri priliki razven tega prav „patrijotično“ useša navili. Gosp. Ornig nam torej pošilja pismo, v katerem vso odgovornost izsekanja in odvoza lesa kategorično zavrača in katero se v sledečem glasi: „Ptuj, dne 22. aprila. Kakor vsi drugi posestniki, Hintze, Herberstein in drugi, sem tudi jaz radi pomanjkanja voz svoj les v Št. Janžu ces. in kr. erarju v delu prodal. Vpliv načina za izsekanje in odvažanje prodanega lesa se mi ni pripustil in zato nimam na načinu izsekanja in odvoza tudi nobene odgovornosti. J. Ornig.

Gonja proti armadi v upor vojakov. V omenjenem „Gospodarjevem“ članku ne čitamo skoraj nikjer besede vojak ali kaj enacega. Pač pa mrgoli članek izrazov, ki so skoz in skoz veleizdajalski in imajo očitno namen, širiti zaničevanje proti cesarski suknji med vojaštvom samim. Taki izrazi so na primer: „suženj v vojaški suknji“, „sužnji v ces. kr. uniformi“, „sužnji v cesarski obleki“ itd. Mi se le vprašamo: Ali je mariborska ces. kr. cenzura zaspala, ko je cenzurirala te vnebovpijoče ščuvvalne psovke? Ali oblast res ne razume, da se s tako nesramno protiaustrijsko pisavo zastruplja dušo nevednega ljudstva; mladeniči, ki so preje s patrijotičnim navdušenjem pohiteli pod orožje, odhajajo zdaj žalostni in obupani, ker gredo v „su-